

Geachte Voorzitter,
Geachte Heer Gouverneur,
Geachte Collega's,
Geachte Heren en Dames van de media,

Dit is de laatste gewone begroting van deze legislatuur. In praktijk is dat de laatste begroting waarin nog initiatieven genomen kunnen worden. De volgende, die van 2012, zal alleen nog op afwerken en afronden gericht zijn, en natuurlijk op de verkiezingen voor de provincieraden. Ook in een ander opzicht wordt dit waarschijnlijk de laatste gewone begroting van de provincies in hun huidige vorm. Want tenzij er zich een politieke aardverschuiving voordoet, zullen de provincies zoals wij ze nu kennen, ophouden te bestaan. In deze begroting is daarvan nog niets te merken, en dat is eigenlijk een tekortkoming. Als het einde nadert, moet men sommige dingen afbouwen en laten uitbollen. Maar deze begroting ademt nog een onverstoort optimisme, alsof de provincies het eeuwige leven voor zich hebben. Alsof het Groenboek er nooit is geweest. Alsof het Witboek nog in de verre toekomst ligt. Alsof Minister Bourgeois slechts een folklorefiguur is, die in werkelijkheid niet bestaat, zoals Zwarte Piet of de Boeman.

In de geschiedenis van grote keizerrijken en koloniale mogendheden gebruikt men vaak het begrip "imperial overstretch". Die term werd vooral populair dank zij het boek *The Rise and Fall of Great Powers* de historicus Paul Kennedy. Volgens die theorie gaan grote rijken dikwijls ten onder omdat zij meer gebieden veroveren dan zij efficiënt kunnen verdedigen of besturen. Ze worden niet op het slagveld verslagen, maar ze moeten te veel financiële middelen besteden aan de verdediging van een veel te groot grondgebied, zodat ze tenslotte bankroet gaan en roemloos ineensinken. Oost-Vlaanderen is geen imperium en geen koloniale grootmacht, maar het heeft zich met zijn aankoopbeleid toch ernstig bezondigd aan "imperial overstretch", net zoals het Romeinse Rijk. Ja, waarin een klein provincietje toch groot kan zijn. De voorbije vijfentwintig jaar heeft de provincie veel te veel gebouwen aangekocht, soms om puur prestigeredenen, soms door verkeerde of megalomane planning, soms door een totaal gebrek aan planning. Men heeft gebouwen gekocht zonder dat men wist welke bestemming men eraan zou geven. Sommige gebouwen bleven leegstaan en verkrotten. Ze verloren snel hun oorspronkelijke waarde. Ze werden geruïneerd door krakers. Er moest soms voor fortuinen aan leegstandbelasting op betaald worden.

In het jaar negen na Christus werden drie Romeinse legioenen onder generaal Varus in het Teutoburgerwoud door de Germanen omsingeld en uitgeroeid. Het was de grootste nederlaag sinds de Slag bij Cannae. Volgens de legende dwaalde keizer Augustus in slapeloze nachten uitzinnig door zijn paleis terwijl hij schreeuwde "Varus, Varus, geef mij mijn legioenen terug."

De Oost-Vlaamse belastingbetaler zou hier kunnen uitroepen: "Van Der Meiren, Van Der Meiren, geef mij mijn miljoenen terug!" Of: "Vercamer, Vercamer, geef mij mijn miljoenen terug." Die twee zijn alleen maar de hoofdschuldigen van die aankoopwoede. Eigenlijk was het een geval van jarenlange collectieve verdwazing en verblinding van verschillende opeenvolgende deputaties. Ze hebben die aankopen collegiaal goedgekeurd. Ze zijn allemaal gedeeltelijk verantwoordelijk. De oudsten het eerst, zoals in het bijbelverhaal over de steniging van de overspelige vrouw.

In het Algemeen Beleidsprogramma 2007-2012, op blz. 43, lezen we: "De provincie is volgens de wet van 28 december 1967 bevoegd voor de waterlopen van tweede categorie op haar grondgebied. Ze wil ten volle haar verantwoordelijkheid opnemen om deze waterlopen regelmatig en degelijk te onderhouden volgens de principes van het integraal waterbeheer. Dit

betekent dat de klemtoon ligt op het behoud en/of het herstel van de natuurlijke functie van de waterloop en haar omgeving op het vlak van waterbuffering en afvoer, maar ook als biotoop." En verder: "Met de oprichting van de waterschappen beschikt de provincie sinds kort over nieuwe en belangrijke bevoegdheden op het vlak van waterbeleid." Toen leken die teksten misschien routine. Maar nadat het voorbije weekend een deel van onze provincie geteisterd werd door de ernstigste overstromingen in jaren, hebben die passages plots een sinistere bijklank gekregen. Het is nog te vroeg om een grondige analyse te maken van de oorzaken van die waterellende, en ik wil hier niemand met de vinger wijzen. Ik hoop maar dat de provincie de komende dagen en weken zal kunnen aantonen dat zij haar bevoegdheden en verantwoordelijkheden terzake ernstig heeft ingevuld, en dat zij de noodzakelijke investeringen niet op de lange baan heeft geschoven, bijvoorbeeld om budgettaire redenen. Of omdat niet het juiste evenwicht werd gevonden tussen enerzijds de milieu-aspecten van het waterbeleid, en anderzijds het voorkomen van overstromingen. En als zou blijken dat er wèl geld was voor Casa Rosa, de subsidiëring van moskeeën of reizen naar het Verre Oosten, maar niet voor het voorkomen van overstromingen, dan kan de provincie zich binnenkort aan een mouterij verwachten. Dan zullen – symbolisch – het pek en de veren voor de deputatie klaarstaan. Om nog maar te zwijgen van mogelijke schadeclaims.

De erkenning van de islam heeft de provincies een flinke financiële pad in de korf gezet. Zij moeten nu niet meer alleen bijspringen voor vrijzinnigencentra, synagogen en christelijke kerken van verschillende gezindten, maar ook voor moskeeën. Die situatie is om meerdere redenen ongezond en tegennatuurlijk. Ten eerste: die regeling is absoluut niet wederkerig. De meeste moskeeën in ons land zijn Marokkaans, Turks of Saoudisch. In geen van die landen worden het christendom of het jodendom of andere godsdiensten gesubsidieerd. In geen van die landen bestaat echte godsdienstvrijheid. In Saoudi-Arabië worden christenen regelrecht vervolgd en er mogen zelfs geen kerken gebouwd worden, laat staan dat ze subsidies zouden krijgen. Het land is officieel *Judenrein* en priesters riskeren er de doodstraf. En hier zouden wij Saoudische moskeeën moeten financieren? Ten tweede: de islamitische leer is op vele punten strijdig met essentiële mensenrechten. Volgens het islamitisch recht zijn bijvoorbeeld slavernij, eenzijdige verstoting, het vermoorden van "afvalligen" en het uithuwelijken van elfjarige meisjes aan volwassen mannen volkomen legaal. Via de islam heeft ook het antisemitisme opnieuw vaste voet gekregen in onze samenleving. Ten derde: de provincie geeft veel geld uit aan projecten die gelijke kansen moeten garanderen. Gelijke kansen voor mannen en vrouwen, en gelijke kansen voor heteroseksuelen en holebi's. Het Vlaams Belang vindt dat allemaal niet nodig. Maar de provincie vindt van wel, en ze gooit daar dus een pak geld tegenaan. Maar tegelijk moet ze een religie gaan subsidiëren die juist het tegendeel predikt van die "gelijke kansen". Een religie waarin men niet alleen vindt dat homoseksualiteit een zonde is – dat vinden de andere religies overigens ook – maar waar men bovendien verkondigt dat homo's ondersteboven van hoge gebouwen gegooid moeten worden en daarna gestenigd. Voor het geval ze nog zouden leven. Waar men zonder blikken of blozen op basis van een korantekst beweert dat mannen het recht hebben hun echtgenote te slaan, of dat het getuigenis van één man opweegt tegen die van twee vrouwen. Een godsdienst waarvan de wetgeving toelaat – en volgens sommige rechtsscholen zelfs aanbeveelt – dat meisjes besneden worden. Ik begrijp niet dat de talrijke feministen en voorvechters van het gelijkheidskansenbeleid dat zomaar over hun kant laten gaan. Vergeleken met een gemiddelde imam is zelfs monseigneur Léonard een tactvolle, milde, gematigde progressief. Er zijn overigens nog wel eigenaardigheden en tegenstrijdigheden in het provinciale gelijkheidskansenbeleid. Kijk maar eens naar de leden van de deputatie. Het zijn niet alleen allemaal blanken, maar vijf van de zes zijn ook nog eens blanke mannen. Dat is toch hoogst inconsequent en hypocriet? Voor zover ik weet is er zelfs niet één homo- of biseksueel of

transseksueel bij. Mij ergert dat niet. Ik vind dat heel normaal. Maar dat moet toch een gruwel zijn in het progressieve en geëmancipeerde oog? Waarom geeft men niet het goede voorbeeld? Dat men geen allochtonen of openlijke holebi's in de deputatie wil, *à la bonheur*. Maar men zou er toch minstens voor kunnen zorgen dat drie van de zes gedeputeerden vrouwen zijn? Opnieuw: voor het Vlaams Belang hoeft dat allemaal niet. Een deputatie is geen dansschool en geen huwelijksbureau. Maar voor de partijen van de meerderheid was die 50-50-verdeling tussen mannen en vrouwen toch altijd een strijdpunt? Ze geven veel belastinggeld uit aan een gelijkekansenbeleid voor mannen en vrouwen, voor migranten en allerlei minderheidsgroepen, maar als de belangrijkste postjes uitgedeeld moeten worden, dan verloochent men plots alle heilige principes. Ja, begrotingen brengen soms vreemde contradicties aan het licht. Of het helemaal niet zo vreemd? Geloven al die gedeputeerden niet echt in die ronkende politiek correcte verklaringen over diversiteit en gelijke kansen? Is dat alleen maar holle woordenkramerij en gaat het in werkelijkheid alleen om de macht, het prestige en de financiële voordelen? Om een mandaat met een inkomen dat even groot is als dat van een senator?

Ik ga hier niet met scherp schieten op de deelname van de provincie aan projecten ter preventie van druggebruik. Dat mag geld kosten. Per definitie is de efficiëntie van zulke projecten – dus ook van de fondsen die daarvoor worden vrijgemaakt - bijzonder moeilijk te meten. Maar ik denk – of hoop ik het alleen maar? – dat die initiatieven tenminste gedeeltelijk effect zullen hebben. Het is natuurlijk heel spijtig dat de provincie hier met haar bescheiden middelen moet oproeien tegen het falende federale justitiebeleid, dat niet bereid en niet in staat is een echte "war on drugs" te voeren, en tegen de negatieve effecten van het federale gedoogbeleid, dat grotendeels op de sporen is gezet door dezelfde partijen die hier in de deputatie de dienst uitmaken. Ik heb wel ernstige twijfels bij het nut en de wetenschappelijke onderbouwing van sommige informatie die de provincie via haar webstek beschikbaar stelt over drugs. Het provinciale preventiebeleid wordt mijns inziens ook belemmerd door de ideologisch gekleurde onwil van de provinciale diensten om de realiteit van het stapsteeneffect van cannabisproducten onder ogen te zien. Tijdens de vorige legislatuur was het drugpreventiebeleid een rampgebied. Sommige projecten hebben meer kwaad dan goed gedaan. Sommige getuigenissen van "ervaringsdeskundigen" waren een openlijke aansporing tot druggebruik. Gelukkig heeft men die excessen weggewerkt. De provincie heeft *de facto* stilzwijgend afstand genomen van de vroegere samenwerking met een drugprofeet als professor Decorte, die niet alleen cannabis maar zelfs cocaïne en heroïne wil legaliseren. Dat is de verdienste van gedeputeerde Couckuyt. De provincie heeft de vroegere samenwerking met Decorte nooit openlijk en formeel verbroken, want dan had men moeten toegeven dat het Vlaams Belang gelijk had met zijn kritiek, en dat kan natuurlijk niet. Decorte is in alle stilte in de coulissen verdwenen. Maar zijn nefaste invloed is af en toe nog wel merkbaar...

Natuurlijk vergeet ik hier mijn eeuwige tegenstander Marc De Buck niet, onze Minister van Buitenlandse Zaken, die de banieren van het machtige Keizerrijk Oost-Vlaanderen tot aan de uiteinden der aarde doet wapperen, tot het verre China, *als een wereld zo groot waar uw vlag staat geplant*, tot in Vietnam. Ach, als Leopold II dat nog had mogen meemaken. Zoveel ambities! Zoveel hebzucht! Zoveel cynisme! Hij zou zeker jaloers zijn geweest. Soms vliegt onze provinciale Minister van Buitenlandse Zaken zelfs naar het verre Vietnam, met een flinke staf van onmisbare en zeer efficiënte medewerkers – die echter per ongeluk wel eens mailtjes naar mij sturen in plaats van naar elkaar. Daar gaat hij dan de vlag hijsen, een toespraakje houden en het glas heffen. En dan vliegt hij weer terug. Ah, de machtige Verenigde Staten hebben hun tanden stukgebeten op Vietnam, maar voor onze Dienst Externe Betrekkingen is het slechts een aperitiefhapje. Als je alle reis- en representatiekosten meetelt,

is het wel een peperduur aperitiefhapje. Eerste Gedeputeerde Vercamer, bekend om zijn besparingen en zijn zuinigheid, ergert zich daar ongetwijfeld groen aan. Even groen als het Vietnamese oerwoud. Maar hij kan, wil of durft zijn blauwe collega duidelijk niet terugfluiten. Meer nog, Eerste Gedeputeerde Vercamer neemt zelf nooit of bijna nooit deel aan buitenlandse missies, en dat siert hem. Maar hij staat wel zijn voorraadje "reisdagen" af aan zijn collega De Buck.. Begrijpe wie kan. Dat is helemaal niet zuinig of efficiënt.

De Dienst Externe Betrekkingen verbaast mij telkens doordat zij zo weinig weet. Ze is kind aan huis in China, zij staat op goede voet met de plaatselijke autoriteiten, zij volgt er de ontwikkelingen met argusogen, met een vergrootglas, op zoek naar nieuwe "opportunities", als het ware. Men zou dus verwachten dat zij over massa's dossiers beschikt, over databanken vol informatie. Maar helaas, dat valt verschrikkelijk tegen. Ze zijn daar duidelijk hun geld niet waard. Als ik op mijn eentje met een beetje hulp van Google en Mediargus en met enkele internetabonnementen op buitenlandse kranten en tijdschriften méér informatie kan verzamelen over wantoestanden in China, dan is er iets mis met die dienst. En zelfs als het niet om China of om Vietnam gaat, maar over de buitenlandse investeringen in Oost-Vlaanderen van onze buurlanden, van onze handelspartners in de VS, Japan, Brazilië, India of Rusland, dan faalt die Dienst ook. Dan blijkt zij ook niet meer te weten dan er in de kranten staat. Dan blijkt ze niet eens over recente statistieken te beschikken. Wat je allemaal *niet* moet weten om voor de Dienst Externe Betrekkingen te kunnen werken...

Men zou kunnen denken dat achter het provinciale buitenlandbeleid een nuchtere, machiavellistische visie schuilgaat op de economische belangen van onze Oost-Vlaamse bedrijven. Helaas, daar is nauwelijks iets van te merken. Een buitenaardse waarnemer zou waarschijnlijk denken dat de provincie alleen de Grote Godin van de Internationale Handel dient. Aan die Grote Godin wil de provincie – net zoals de Europese Unie trouwens – desnoods heel de Oost-Vlaamse textielindustrie opofferen. Al de ondernemingen die daarbij overkop gaan, alle werknemers die hun baan verliezen door de Chinese dumpingpolitiek, alle bedrijven die delokaliseren, dat is allemaal *collateral damage*. Daar mogen we zagezegd niet over zeuren. Dat zijn allemaal offers aan de Grote Godin van de Internationale Handel. Dat is liberalisme op zijn slechtst. Erger nog, het is een karikatuur van echt liberalisme en echte vrijhandel. Het meest typische incident in dat verband was de reactie van de gedeputeerde op een rapport dat was opgesteld door een Amerikaanse vakbond van krab- en garnalenvissers, die protesteerden tegen de dumping van Chinese garnalen. De gedeputeerde wuifde dat als onbelangrijk en onbetrouwbaar weg. Hij deed smalend over die Amerikaanse vakbond, die immers alleen maar de belangen en de broodwinning van Amerikaanse vissers verdedigde. Zoveel bekrompen eigenbelang! Het was duidelijk dat *hij* nooit zoiets zou doen. Hij zou nooit de belangen van Oost-Vlaamse vissers of andere werknemers verdedigen. Nee, hij diende hogere en nobeler belangen. Die van de Grote Godin van de Internationale Handel.

Dit is niet de tijd of de plaats om een boompje op te zetten over de plaats van de provincies binnen de Vlaamse en federale structuren. Best mogelijk dat de provincies op sommige terreinen een eigen invulling kunnen geven aan het beleid, dat zij hier een leemte kunnen opvullen of daar andere accenten leggen. Maar het staat wel vast dat de Dienst Externe Betrekkingen volledig overbodig is. Ettelijke keren heb ik als antwoord op een interpellatie over ons beleid in China of Vietnam het rituele zinnetje te horen gekregen dat de provincie inzake de naleving van de mensenrechten in China en Vietnam dezelfde houding aanneemt als de Vlaamse overheid, het Belgische Ministerie van Buitenlandse Zaken of de Europese Unie. Dat zij alleen maar hetzelfde doet als al die hogere instanties. Wel, als dat inderdaad zo is, dan bekent die Dienst Externe Betrekkingen zelf dat ze nutteloos en overbodig is, dat al haar taken

evengoed door het federale, Vlaamse of federale niveau overgenomen kunnen worden. Dan kunnen we heel die dienst vervangen door één kantoortje met een telefoon en een internetaansluiting, en één bediende. En het hoeft dan zelfs geen voltijdse te zijn.

Maar het ergerlijkste aan het buitenlandbeleid van onze provincie is natuurlijk de volstrekte minachting voor de mensenrechten, de sociale rechtvaardigheid, de democratie en het milieu die daaruit spreekt. Al die dingen worden in het gewone politieke discours van de provincie als hoogst belangrijk voorgesteld, en meestal terecht. Maar als het om China of Vietnam gaat, dan zijn ze plots van geen tel meer. Dan bewijst men er alleen nog lippendienst aan, en meestal zelfs dat niet. In de tien jaar dat ik hier in de raad zit, heeft de provincie nooit haar contacten in China willen of durven aanwenden om iets te zeggen, laat staan te eisen, voor vervolgte dissidenten, christenen of leden van Falun Gong, voor uitgebuide en vermoorde arbeiders, zelfs niet voor Liu Xiaobo, die intussen de Nobelprijs voor de Vrede heeft gekregen. Ook de CD&V heeft nooit een initiatief gesteund, of zelf een initiatief genomen, ten gunste van de vervolgte katholieke kerk in China. De goede relaties met het Chinese regime waren véél belangrijker. Ook zij aanbaden alleen afgoden: de Mammon, de Consensus binnen de deputatie en de Grote Godin van de Internationale Handel. Er was niet één uitzondering op die regel. Folteringen, doodvonnissen, kinderarbeid, dwangarbeid, milieurampen, besmet melkpoeder dat ook in ons land werd verkocht, speelgoed met giftige verf... Voor de Dienst Externe Betrekkingen en haar opperhoofd gedeputeerde De Buck was dat allemaal *quantité négligeable*. Hij heeft er nooit een kik over gegeven. Hij herhaalde maand na maand en jaar na jaar hetzelfde refrein: volgens hem ging het langzaam maar zeker beter in China. Dat alle mensenrechtenorganisaties het tegendeel beweerden, dat raakte zijn koude kleren niet. Hij was op recepties en diners en officiële plechtigheden geweest met kopstukken en zakentycoons van het regime, en zij hadden hem met de hand op het hart verzekerd dat het steeds beter ging. Het moest dus wel waar zijn. Men moet al naar *Der Untergang* gaan kijken om nog een politicus te vinden die even blind is voor de feiten. Ik hoop dat hij reïncarneert als een arme Tibetaan in een Chinees bedrijf zonder sociale voorzieningen. Het zou een louterend effect kunnen hebben.

Deze begroting was een unieke kans voor de provincie om op een evenwichtige manier af te bouwen en af te slanken. Om wat bescheidener te zijn, wat minder politiek correct, wat minder cynisch over principes en wat realistischer over de toekomst. Om dood hout op te ruimen en overbodige bevoegdheden geleidelijk af te stoten. Zoals ik bij het begin van mijn toespraak aangaf, in vele opzichten was het ook de laatste kans. Maar men heeft die kans niet gegrepen.

Marc Joris
Fractie leider Vlaams Belang